

**РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР
ЕВРОПА**

С подкрепата на
програма "Еразъм+"
на Европейския съюз

ПРИНЦИПИТЕ, ВЪРХУ КОИТО СЕ ОСНОВАВА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ

**проф. д-р ИНГРИД ШИКОВА,
Катедра „Европеистика“,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“**

ЗАЩО СА ВАЖНИ ПРИНЦИПИТЕ?

- Те определят духа на европейската интеграция.
- Те са основата за разбиране на същността на Европейския съюз и неговото функциониране

**ОСНОВНИ
ПРИНЦИПИ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА
ИНТЕГРАЦИЯ**

**Принцип на
предоставената
компетентност**

**Принцип на
лоялността**

**Принцип на
субсидиарността**

**Принцип на
недискриминация**

**Принцип на
пропорционалността**

**Принцип на примат
на европейското
право**

**Принцип на
взаимното
признаване**

ПРИНЦИПЪТ НА ПРЕДОСТАВЕНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ

ЕС може да действа само в областите на компетентност, предоставени му от държавите членки в Договорите.

Компетенциите, които не са предоставени на ЕС, остават за държавите членки.

ПРИНЦИПЪТ НА ЛОЯЛНОСТТА

Съюзът и държавите членки си съдействат при изпълнението на задачите, произтичащи от Договорите.

Държавите членки трябва да предприемат всички необходими мерки, за да изпълняват задълженията си, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза.

ПРИНЦИПЪТ НА СУБСИДИАРНОСТТА

ЕС не предприема действия (с изключение на областите, които попадат в неговата изключителна компетенция), ако те не са по-ефективни от действията, предприемани на национално, регионално и местно равнище.

Решенията следва да се вземат възможно най-близо до гражданите .

ПРИНЦИПЪТ НА ПРОПОРЦИОНАЛНОСТТА

Действията на ЕС трябва да са ограничени до необходимото за постигане на целите на договорите, тоест съдържанието и формата на действието трябва да съответстват на преследваната цел.

ПРИНЦИПЪТ НА ПРИМАТ НА ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Правото на Европейския съюз има примат (предимство) над националните законодателства на държавите членки.

Всеки националния съд при разглеждане на дела трябва да прилага правото на ЕС и да не прилага разпоредби на националното законодателство, ако те му противоречат.

ПРИНЦИПИТЕ И ИНСТИТУЦИИТЕ

Да се разширят ли или да се ограничат предоставените компетенции ?

Как да се осигури изпълнението на принципа на лоялността?

Как да бъде гарантирано предимството на правото на ЕС?

Субсидиарност – „Европа там, където е необходимо“.

Преразглеждане на Договорите ?

ПРИНЦИПЪТ НА ВЗАИВНОТО ПРИЗНАВАНЕ

Взаимното признаване е принцип, който се прилага в областта на свободното движение на стоки.

Когато не съществуват хармонизирани правила на европейско равнище, продуктите, законно предлагани на пазара в една държава членка, могат да бъдат продавани в другите държави членки на ЕС.

ПРИНЦИПЪТ НА НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

В рамките на Договора за Европейския съюз....., се забранява всякаква дискриминация, основана на гражданство.

Това право е залегнало в член 21 от Хартата на основните права.

КАЗУСИ ЗА ИЛЮСТРИРАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

<https://www.eubgschool.eu/bg/interaktivni-resursi/kazusi>

